

Az ismeretkör: Pedagógia

Kredittartománya:6 kredit

Tantárgyai:

- 1) Tanulási technikák
- 2) Bevezetés a pedagógiába
- 3) Életkorok pedagógiája

Tantárgy neve: Életkorok pedagógiája SZP szak
Neptun: NMSZPANB013, NMSZPALB013

Kreditértéke: 2

A tantárgy besorolása: kötelező

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50% elmélet, 50% gyakorlat

A tanórátípusa: előadás és óraszám: 1ea/hét+1gy/hétaz adott félévben 30 óra.

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **továbbimódok, jellemzők:** -

A számonkérés módja: kollokvium

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további módok:** -

A tantárgy **tantervi helye: 2 félév**

Előtanulmányi feltételek:-

Tantárgy-leírás:

Az Életkorok pedagógiája c. tantárgy célja, hogy a hallgatók ismerjék meg a különböző életkori szakaszokhoz kapcsolódó pedagógiai kérdéseket, kihívásokat, és az azokhoz kapcsolódó szociálpedagógusi feladatokat. További cél, hogy tudjanak kompetens segítséget nyújtani klienseiknek és családjainak problémás nevelési, életvezetési helyzetekben, valamint képesek legyenek személyre szóló tanácsot adni nevelési, problémás nevelési helyzetekben, ismerjék fel a családi diszfunkciókból származó viselkedési életvezetési problémákat.

Az Életkorok pedagógiája c. tantárgy fő témakörei:

1. Változó korok, változó családok-családtörténeti kitekintés.
2. Gyermek szerepe és szerepének változása.
3. A család, mint nevelő közösség, családi szocializáció jellemzői. A családtagok szerepe a gyermek életében, fejlődésében. A családi nevelés főbb jellemzői, változásai az elmúlt évtizedekben. A család szerepe, a korai kötődés befolyása a társas kapcsolatok alakulására. A szülők nevelési szokásait meghatározó tényezők, a szülők nevelési stílusa és a gyermek fejlődése közötti összefüggések.
4. A társas helyzetek szerepe a fejlődésben. Kortársak szocializációs szerepe- kortárskapcsolatok alakulása kisgyermekkoról serdülőkorig.
5. Pedagógiailag nehéz helyzetek kezelése esetelemzések tükrében.
6. A szociális tanulás, a normaátadás mechanizmusai, a normakövető viselkedés alakulása
7. A reális követelmények szerepe. Megerősítés, jutalmazás, büntetés helyes értelmezése. A helyes szokások kialakításának szerepe a gyermek szabálykövető magatartásában, a szoktatás kérdései.
8. Személyes kapcsolat jelentősége a szabályok elfogadásában és interiorizálásában.

Kötelező, illetve ajánlott irodalom:

- 1) Hegedűs Judit (2006, szerk.): *Család, gyermek, társadalom* - A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése sorozat (5. kötet) ELTE, Budapest ISBN 963 970 464 4
- 2) Németh András (2004): *Az európai család változásai.* in: Pukánszky Béla-Németh András: *A pedagógia problémátörténete.* Gondolat Kiadó, Budapest, 241-259.o **ISBN:** 963 956 7183

- 3) Ranschburg Jenő (2004): *Gepárd-kölykök*. Urbis Kiadó, Budapest, 125–137. ISBN: 963 929 1595
- 4) Vajda Zsuzsa (2005): *A család funkciói*. in: Vajda Zsuzsanna–Kósa Éva (2005): *Neveléslélektan*. Osiris Kiadó, Budapest, 171–179. ISBN: 963 389 7289

Előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges, elsősorban társadalomismereti, társadalom- és szociálpolitikai, szociális munkára vonatkozó, másrészt pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi, pedagógiai ismeretrendszerek alapjait.
- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges ismeretszerzés módjait és a legfontosabb ismeretszerzési forrásokat.
- Ismeri a különböző társadalmi és szociális problémákat, a kielégítetlen szükségleteket, a veszélyeztető tényezőket.
- Ismerettel rendelkezik a társadalomról, a szociálpedagógia felhasználóiról, célcsoportjairól és azok környezetéről.
- Ismeri a szociálpedagógia fogalomkészletét, történetét, elméleteit. Ismerettel rendelkezik a szociálpedagógia gyakorlatáról.
- Ismeri az elmélet és a gyakorlat összefüggését, szintetizálni tudja elméleti és gyakorlati ismereteit.
- Ismeri a szociálpedagógia színtereit, a szociálpedagógiában alkalmazott munkaformákat, módszereket.

b) képességei

- Képes a társadalom működési szabályszerűségeinek felismerésére, azok rendszerszerű elemzésére, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok, következmények feltárására és értelmezésére.
- Képes a szociális segítségnyújtás módszereinek alkalmazására.
- Képes a szociális problémák, szükségletek, veszélyeztető tényezők felismerésére, feldolgozására, elemzésére, kezelésére, megoldására.
- Képes a szociálpedagógia célcsoportjai szocializációjának, személyiségfejlődésének sajátosságait, törvényszerűségeit átfogóan elemezni.
- Képes az egyének, családok, csoportok, közösségek jog- és érdekérvényesítő képességének fejlesztésére.
- Képes a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, és szociális szolgáltatásokat nyújtó, valamint nevelési intézményekben szociálpedagógiai szakmai munka végzésére, az elsajátított társadalomismereti, pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi ismeretek és alapelvek alkalmazására.
- Képes a különböző helyzetű gyermekek, fiatalok és csoportjai, családja, valamint pedagógusai számára szakszerű szolgáltatásnyújtásra a nevelés, oktatás, szabadidő-pedagógia, szociálpedagógia, szociális munka korszerű eszközeivel, továbbá ezeknek a folyamatoknak a tervezésére, kivitelezésére és elemzésére.
- Képes a szociális szakmai tevékenységhez szükséges prevenciós és problémakezelő módszerek, technikák hatékony és innovatív alkalmazására.
- Képes a szociálpedagógusi munkában a szakmai etikai normák hatékony érvényesítésére.

c) attitűdje

- Rendelkezik a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségével, azt hitelesen képviseli környezetében.
- Rendelkezik a társadalmi problémák iránti érzékenységgel, elkötelezett az európai értékek lokális alkalmazására, szemléletét áthatja az elesettek és kiszolgáltatottak melletti szolidaritás, az előítéletek elleni küzdelem.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra.

- Munkáját kapcsolatteremtés- és fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.
 - Emberi kapcsolataiban humánus és etikus magatartású, szakmai feladatainak ellátása során a szociális munka etikai kódexét betartja.
 - Ismereteit empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással alkalmazza.
 - Egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel rendelkezik, önmagát kritikusan szemléli.
 - Projektalapú és együttműködésre épülő munkavégzés mellett elkötelezett, és értékeli a közös munkához való egyéni hozzájárulást.
 - Nyitott a szakmai továbbképzésekre, módszertani innovációkban szívesen részt vállal.
 - Törekszik a folyamatos szakmai önképzés megvalósítására, a szakmai továbbképzéseken való részvételre.
 - A szociálpedagógiai munkáját elkötelezetten, szakmai igényességgel és minőség tudattal végzi.
 - Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
- d) autonómiaja és felelőssége**
- A szakmai és szakmaközi együttműködés során felelősségteljesen jár el.
 - Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli szakmai együttműködések során.
 - Képviseli a szociálpedagógia módszereit, ismereteit. Adekvát esetben felelősségteljesen képviseli szakmai szervezeti egységét.
 - Felelősséget vállal az egyénnel, csoportokkal, közösségekkel végzett szociálpedagógiai tevékenységért.
 - Felelősen áll ki a szociálpedagógia jogi, etikai és szakmai normáinak betartása és védelme érdekében.
 - Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szervezeti egységét és szakmai csoportját

Tantárgy felelőse: Dr. Mészáros László PhD főiskolai docens

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Kicsák Mónika doktorjelölt, óraadó oktató